

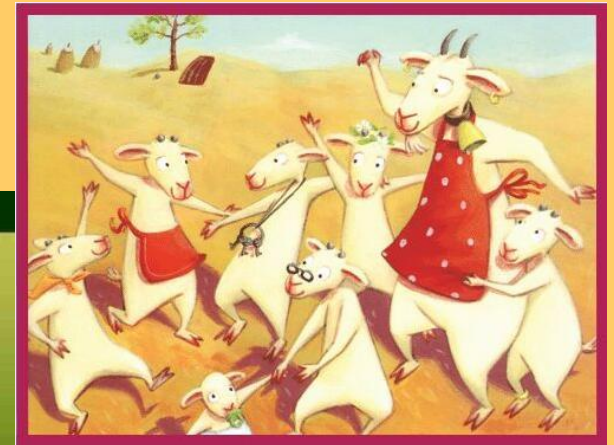
## **2. april – mednarodni dan knjig za otroke**

- Od leta 1967 dalje vsako leto 2. aprila, na rojstni dan Hansa C. Andersena, praznujemo mednarodni praznik knjig za otroke, s katerim spodbujamo ljubezen do branja in mladinskih knjig.

Hans Christian Andersen je Danski avtor, ki je napisal svetovno znane Andersenove pravljice. Že v otroških letih se je prepuščal sanjarjenju, želel je postati pesnik in igralec. Napisal je pravljice Deklica z vžigalicami, Grdi raček, Snežna kraljica, Zlatolaska in trije medvedi ter druge.



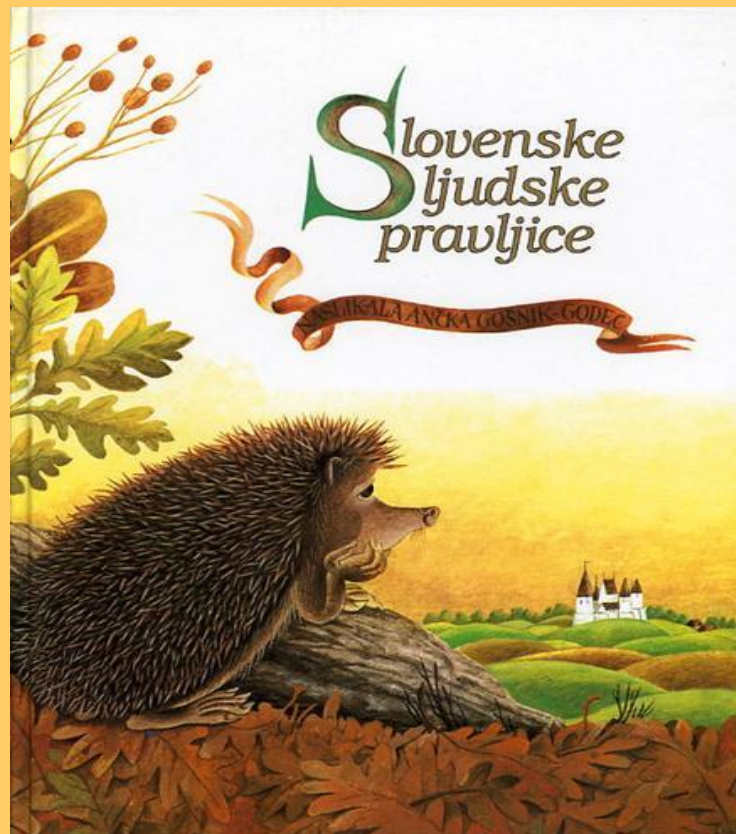
**Naštej nekaj pravljичnih junakov, ki nastopajo v znanih otroških pravljicah.**



# Ali veš, kaj je pravljica?

Pravljica je domišljajska pripoved.

Ne govori o resničnih dogodkih, dogaja se nekoč in nekje in si ne prizadeva posnemati resničnega sveta.



V nadaljevanju boš spoznal  
značilnosti pravljic.

# ZNAČILNOSTI PRAVLJIC

- **Kraj in čas dogajanja nista določena.**

Pogosto se pravljice začnejo takole:

- некоč,
- pred davnimi časi,
- v deveti deželi,
- za devetimi vodami,
- v velikem mestu,
- v majhni vasi...



# ZNAČILNOSTI LJUDSKIH PRAVLJIC

- **Osebe nimajo osebnih lastnih imen ali pa so imena izmišljena.**

V pravljicah nastopajo:

- kralj,
- pastir,
- siromak,
- mačeha  
ali
- Janček-ježek,
- Pavliha,
- Desetnica.



# ZNAČILNOSTI PRAVLJIC

- **Nasprotja: lep – grd, pravičen – krivičen...**
- Mačeha je vedno hudobna, pastorka dobra.
- Živeli sta dve sestri: bogata in revna.
- Zmaj je vedno hudoben in strašen.
- Starejša brata sta pametna, najmlajši neumen...





# ZNAČILNOSTI PRAVLJIC

- **V pravljicah se pogosto pojavijo pravljíčna števila: 3, 7, 9, 10, 12, 40...100:**

- trije grahi,
- sedem let,
- deseti otrok,
- dvanajst ujcev,
- 40 dni in 40 noči,
- 100 soban v gradu...



# ZNAČILNOSTI PRAVLJIC

- **V ljudskih pravljicah pogosto pomembno vlogo igrajo čudežni predmeti in čarobna bitja.**

Posebno moč imajo lahko:

- železni prstan,
- sedemkrat pečeni kruh,
- orehova vejica,
- šiba – palica...

Čarobna bitja so lahko:

- vile, škratje, povodni mož,
- čarovnice, velikani...



# ZNAČILNOSTI PRAVLJIC

- **Prepovedi, ukazi, zapovedi, nasveti...**

- Prepovedi, ukazi:

...Pa nikar se med potjo  
ne oziraj nazaj...

/ v pravljici Pastirček /

- Zapovedi, ukazi:

...Ko se grad strese, morata  
vidva z ženo nemudoma iz gradu...

/ v pravljici O treh grahah /



# ZNAČILNOSTI PRAVLJIC

- **Prerokba se uresniči.**

Medved reče  
starejšima bratoma:  
“ Le počakaj, še slabo  
se ti bo godilo!”

/ iz pravljice Zlata ptica /



# ZNAČILNOSTI PRAVLJIC

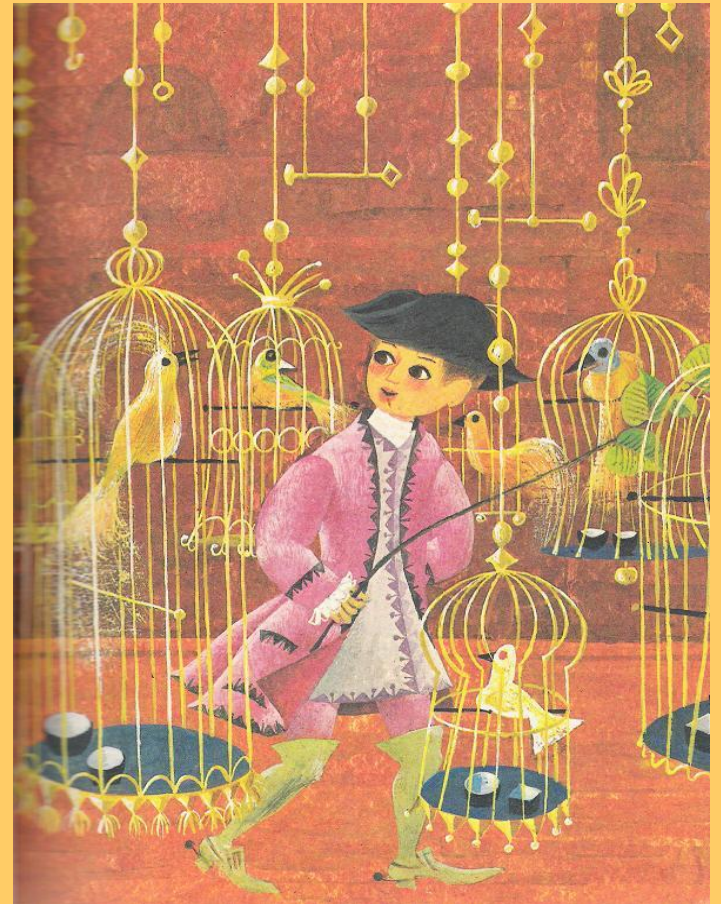
- **Dejanja se trikrat ponovijo.**

- Zmaj se je trikrat zaletel v grad.

/ v pravljici O treh grahih /

- Trikrat so šli sinovi stražit jablano z zlatimi jabolki.

/ v pravljici Zlata ptica /



# ZNAČILNOSTI PRAVLJIC

**Dobro vedno premaga zlo,  
dobrota je poplačana in  
sebičnost kaznovana.**

*/ Bogata in uboga sestra /*



# ZNAČILNOSTI PRAVLJIC

- **Narava je vsemogočna.**
- Čudežni studenec z vodo, ki vrača mladost.
- Ježek se lahko spremeni v mladeniča.

/v pravljici Janček – ježek /



# ZNAČILNOSTI PRAVLJIC

- **Srečen konec.**
- Najmlajši sin se poroči z morsko deklico.  
/ v pravljici Zlata ptica /
- Deček se vrne k svojim staršem in prinese revni družini zlato in bisere.  
/ v pravljici O povodnem možu /





- **Ali morda veš, kako pravimo pravljicam, ki se prenašajo z ustnim izročilom iz roda v rod?**

Odgovor je:

- **To so ljudske pravljice.**
- **Značilnosti ljudskih pravljic  
pa si že spoznal.**

# Naloga: Izdelaj in dopolni MV s pomočjo podatkov, ki si jih izvedel v predstavitvi.



# Naloga:

- Prelistaj Berilo 4 in ugotovi, če je v njem kakšna pravljica.
- Eno izmed pravljic iz berila 2-krat preberi.

**Namig:** pravljico lahko poiščeš v interaktivnem berilu na <https://www.radovednih-pet.si> in jo poslušáš.